

ЭХО

הקל

תרגומי השירה הלירית לעברית מרוסית מאת אדולף גומן
Лирическая поэзия в переводе на иврит Адольфа Гомана

Натан Альтерман

из поэмы «Летнее торжество» и др.

נתן אלתרמן

מתוך הפואמה "חגיגת הקיץ" ועוד

СТИХИ

שירים

примечания и комментарии переводчика

הערות ופירושים של מתורגמן

adolf.goman@gmail.com

Натан АЛЪТЕРМАН

(1910-1970)

из поэмы "Летнее торжество"

מתוך הפואמה "חגיגת קיץ"

Свет в комнатах

Песнь стражи

Интермеццо

אור בחדרים

שיר משמר

דברים שבאמצע

א.קולות רחש

ב.העיר

ג.הצחוק

ד.הצל

ה.שקר החן

ו. הכבשה

ז. הדבורה

ח. נתפרדה החבילה

ט. האור והגשם

י. איש אמר

יא. ולכך הוסיף והמשיל:

יב. אש לבנה

יג. ועוד אמרו האותיות

יד. האשה

טו. היה ערב סתו

טז. הסכום. קולות רחש

1. Шёпоты

2. Город

3. Смех

4. Тень

5. Обманчивость красоты

6. Овца

7. Пчела

8. Распалось братство

9. Свет и дождь

10. Сказал человек

11. И добавил пример:

12. Белый огонь

13. И ещё сказали буквы

14. Жена

15. Был вечер осенний

16. Итог

Из книги "Песни казней египетских"

מהספר "שירי מכות מצרים"

Дорога на Но-Амон

Кровь

בדרך נ א-אמון

דם

Прочее

שאר השירים

Каин и Авель

Козлик из Агады

Песня о трёх ответах

Вечер, вечер

Колыбельная

Декабрь

קין והבל

הגדי מן ההגדה

זמר שלוש התשובות

לילה לילה

שיר ערש

דצמבר

Городской вечер
Анемоны (Каланиты)
Вечер
Эх дорога, дальний путь

ערב עירוני
כלניות
ערב
דרך דרך נתיבה

из поэмы "Летнее торжество"

מתוך הפואמה "חגיגת קיץ"

Свет в комнатах

אור בחדרים

Так случается каждую ночь:
Лампы, вспыхнув, льют вновь свет дня,
И бросаются в стороны прочь
От них тени, как от огня.

תוף כך עולות בחדרים
המנורות. סביבן מתחדש
מדי ערב זנוק הצללים,
הנסים כאלו נפלה אש.

Ищут, где бы спастись в темноте,
Но потом, попривыкнув, опять
Собираются вокруг них, и те
Начинают учить, объяснять.

נסים, ולאחר מכן
הם מתרגלים למנורות,
מתישבים למולן, והן
מלמדות אותם כמו מורות.

Кофейник на белом столе,
Лёгкий пар клубится над ним.
Ярких роз букет на окне
Который день невредим.
Море двигает что-то во тьме,
Не доверив дело другим.

על כלי הקפה והתה
האד השקוף מתאבך.
צ'ור פרחים באגרטל
לעולם אינו דועך.
הים מרחש, מטלטל
חפציו. על איש אינו סומך.

Лица старых в пижамах ночных
Как прессованный жёлтый инжир,
Но сияют глаза молодых,
Освещаая вечером мир.

הזקנים כבר כמעט ישנים
ופניהם כדבלות התאנים.
אך פני צעירים וצירות
בערב קיץ מאירות,

Приходи, вечер!.. Знаю, ты здесь,
Уже час как явился, поди...
Но приятно, что случай есть
Вслух сказать: "Летний вечер, приди!"

בוא, ערב קיץ, אתה
אמנם כשעה כבר פה,
אך זו הזדמנות נאותה
לומר: ערב קיץ, בוא.

Неизвестно откуда возмись,
Поднялась в юном небе луна,
И не заешь, что может страстись,
Только минет минута одна –
Так богата на выдумки жизнь,

הרקיע הזה צעיר
וכאלו כלו פתיעה
אין לדעת מה בעיר
יתרחש בעוד שניה.
למציאות יש דמיון עשיר,

Да она и сама не бедна.

Вместе с морем и тьмою равнин,
Летний вечер, постой на часах!
Посмотри: за вуалью гардин
В свете ламп ходят-бродят в домах
Тени женщин и тени мужчин,
Как в раскрытых толстых томах.

Вовсе час от жары не сомлел.
Он цветов ароматы струит.
Горизонт в конце улицы сел
И, недвижим, на лавочке спит.

Я, бывало, в час чудный такой
От фантазий и планов в бреду
Устремлялся во след за мечтой
Лишь у страсти своей в поведу.
Но года усмирили уздой –
Куда правят, туда и иду.

Кто-то, флейтой вооружён,
Вопль издал, тишину разорвав.
Этой палкой торопится он
Выгнать шорох соломы и трав.

Голос флейты вознёсся ввысь.
Что за притча? Поёт о чём?
О добре, о зле? Разберись!
А... опять, как всегда, обо всём...

А, когда перестал играть,
В миг сменила улица вид,
Встрепенулась и ну бежать:
Жизнь не только из притч состоит.

וגם היא עצמה לא ענִיָה.

בוא, עֶרֶב קִיץ, עֵמֶד
עם ים ומְרַחֲבִים סְמוּכִים.
רְאֵה, אֵיךְ בְּכָל הַקּוֹמוֹת
לְאוֹר הַחֲשֵׁמֶל מִתְהַלְכִים
אֲנָשִׁים וְנָשִׁים, כְּמוֹ
בְּתוֹךְ סְפָרִים פְּתוּחִים.

הַשָּׁעָה לֹא קָמְלָה מַחֵם,
כִּי לְהַפְּךָ, נוֹטֶפֶת שְׂרָף.
הָאֶפֶק מְמוּל, בְּקִצָּה הַרְחוֹב,
יוֹשֵׁב בְּלִי נוֹעַ עַל שְׂרָפְרָף.

פַּעַם הִיא אֶפְשָׁר
בְּשָׁעָה יָפָה כְּזֹאת
לְשֹׂאף אֶל כָּל דְּבַר בֵּל יִשְׁעֵר,
לְחֹשֵׁב מִחֲשֻׁבוֹת נוֹעֲזוֹת.
עֲכָשׂוּ הַשָּׁנִים בְּאֶפְסוֹר
מוֹלִיכִים אוֹתִי, מֶה לַעֲשׂוֹת?

בִּינְתִים אֵי-מִי מְעִיל
בְּרְחוֹב קוֹל חֲלִיל. זֶה יָבֵב
שְׁחוּפֵז וּמְגֵרֵשׁ בְּמִקְל
רְעֵשִׁים שֶׁל קֵשׁ וְגָבֵב.

מִגְבִּיָּה הַחֲלִיל קוֹלוֹ,
עַל מֶה הוּא נוֹשֵׂא מְשֻׁלוֹ?
עַל רְעוֹת, עַל טוֹבוֹת, עַל מֶה לֹא?
עַל כָּל הָעִנְיָן כָּלוֹ.

אֲחֵר-כֵּךְ זֶה חֲדַל מְלַנְּגָן
וְהַרְחוֹב שֶׁהִקְשִׁיב לְצִלִּילִים
מִתְנַעֵר, שָׁב לְרוּץ, כִּי אֵין
הַחַיִּים רַק חִידוֹת וּמְשָׁלִים.

Песнь стражи ¹

שיר משמר

Прошу, на страже зорко стой, себя храня.
Прошу, рассудок свой храни, и жизнь, и душу
От чёрной тени, шатких стен и от огня,
От камня из пращи, ножа, когтей, отравы,
От всех друзей храни, холодных, как броня,
Как звёзды близких нам и как сухие травы,
От тихих, ждущих жадно, шёпотом маня,
От западни, вод мёртвых, от людей неправых.
Не дай коснуться кожи и волос, себя
Храни от всех, кто разрушает жизнь и душу.

Стемнело. Не поймёшь, что есть народ?
Народ не знает, что есть муж и что жена?
Но в жаркий вечер, в жаркий вечер, что течёт,
Как смех и шёпот, не смолкая допоздна,
Гуляют с морем тёмный небосвод,
Закат, с днём распростившийся, волна,
И флаги, и язык (он нов, но древен род),
Мужчины, женщины, дух хлеба и вина.

Всего лишь летний вечер, стало быть.
Лишь вечер, что нам так давно знаком.
Он с милостью пришёл, а не вредить,
Не сеять смуту, чтоб она выросла потом.
Принёс нам ужин, свечи, чтоб светить,
Пока не успокоимся мы сном.
Лишь тёплый летний вечер, стало быть.
Он нам принёс не страхи – радость в дом.

Вдоль улицы деревьев тени стали в ряд.

שמרי נפשך, כחה שמרי, שמרי נפשך,
שמרי חייך, בינתך, שמרי חייך,
מקיר נופל, מגג נדלק, מצל חשך,
מאבו קלע, מסכין, מצפרנים.
שמרי נפשך מן השורף, מן החותך,
מן הסמוך כמו עפר וכמו שמים,
מן הדומם, מן המחכה והמושך
והממית כמי-באר ואש-כירים.
נפשך שמרי ובינתך, שער-ראשך,
עורך שמרי, שמרי נפשך, שמרי חייך.

העיר חשכה. אין איש יודע מה זה עם.
אין עם יודע מה זה איש ומה אשה.
אך בחוצות, אך בחוצות בערב חם,
בערב חם השט כפחוק וכלחישך,
רצים על שתיים השמים והים
והשקיעה שנפרדה מן העולם
והדגלים והשפה החדשה
האנשים והנשים, יינם, לחמם.

זה ערב קיץ לכאורה, זה לכאורה
רק ערב קיץ טוב, ידוע וישן,
שבא לחסד ולרחמים, לא למורא
ולא לרחש חשדות ודבר אשם.
שבא עם ריח תבשילים ועם מנורה
אשר תאיר עד אם ננוח ונישן.
רק ערב קיץ חם וטוב הוא לכאורה,
רק ערב קיץ חם שבא לא למורא.

על פני הרחוב, אשר הדליק את הצללים,

¹ Вначале 60-х годов любимая дочь Натана Альтермана Тирца (тоже поэтесса) вышла замуж и уехала в Нью-Йорк, но затем её душевное состояние ухудшилось, она даже пыталась покончить жизнь самоубийством. В тот же день обеспокоенный отец написал стихотворение, поддерживающее дочь в её проблемах. Повторный брак Тирцы был удачным, но в 36 лет она погибла, упав из окна.

Сейчас не слышно шумных птичьих стай совсем,
Зато зимой у нас их крики – сущий ад,
Как праздничный базар галдят аллеи все.
Сейчас нет птиц в ветвях, и улицы молчат,
И тьма - лишь фонари и угольки горят.

И тьма – лишь вывески, как полосы огней,
Сливаются искры букв горящих в пламя слов.
Чужд, как больница, дальний вздох морей
За бочками и чередой столбов.
И тьма – лишь пламя букв и фонарей,
И тьма – лишь пламя слов и угольков.
Храни покой души, уставшей в эти дни.
Рассудок свой, жизнь береги, будь рядом с нами.
И волосы, и кожу – красоту храни,
И сердце укрепи своими же руками.

Вот ветер, на стекло наткнувшийся с размаха,
Окно твоё беззвучно отворил во тьме.
Но почему же ты смеёшься смехом страха?
Скажи, кто радости порыв сковал в тебе?
Скажи мне, почему мир кажется зловещим
И чуждым: всюду гибель – в пламени, в воде?
И почему вся жизнь твоя трепещет,
Как птица в ужасе, зажата в руке?
Иль ты подобна птице, сбившейся с пути,
Что в доме мечется, чтоб форточку найти?

Скажи мне, почему, кому беззвучно плачешь?
Скажи, глупышка, кто тебе сумел внушить,
Что жизнь дана не ум развить, а не иначе
Как для того, чтоб нас ума лишить?
Скажи мне, кто сказал, что счастья в мире нет?
Скажи мне, кто тебе раскрыл такой секрет?

Опасностей есть много, их не счесть порой.

עֲקְשׂוּ חֲרָשׁוֹת הַצְּפָרִים אֵינָן עֲפוֹת,
אָבֵל בַּחֶרֶף מְקוֹלָן בֵּין הָעֵלִים
כָּל הַשְּׂדָרוֹת בְּעִיר צוֹנוּחוֹת כְּמִטְרָפוֹת.
עֲקְשׂוּ שׁוֹתְקוֹת הֵן, כִּי צִפּוֹר אֵין בֵּין עֲלִים.
הַחֹשֶׁךְ בָּא, מוֹאֵר חֲשָׁמַל וְגַחְלִים.

הַחֹשֶׁךְ בָּא, מוֹאֵר חֲשָׁמַל שֶׁל אוֹתִיּוֹת.
מוֹאֵר שְׁלִטִים שֶׁל אוֹתִיּוֹת וְשֶׁל מְלִים.
מֵאֲחוּרֵי מוֹטוֹת בְּרָזֵל וְחֲבִיּוֹת
נוֹשֵׁם הַיָּם, גְּדוֹל וְזָר כְּבֵית-חוֹלִים.
הַחֹשֶׁךְ בָּא, מוֹאֵר חֲשָׁמַל וְאוֹתִיּוֹת.
הַחֹשֶׁךְ בָּא, מוֹאֵר מְלִים וְגַחְלִים.
שְׁמָרֵי נִפְשֶׁךְ הַעֵינָיִךְ, שְׁמָרֵי נִפְשֶׁךְ,
שְׁמָרֵי חַיֶּיךָ, בִּינְתֶךָ, שְׁמָרֵי חַיֶּיךָ,
שְׁעַר-רֵאשֶׁךְ, עוֹרֶךְ שְׁמָרֵי, שְׁמָרֵי יְפִיךָ,
שְׁמָרֵי לִבֶּךָ הַטּוֹב, אֲמָצִיהוּ בְּיָדֶיךָ.

הֲנֵה הָרוּחַ יָד שׁוֹלַחַת וּבְלֵי רַחֵשׁ
פְּתָאם חֵלוֹן לְאֵט נִפְתַּח בְּחֻשְׁכָּה.
אֲמָרֵי מַדּוּעַ אֶת צוֹחֶקֶת כְּמוֹ פֶּחַד,
אֲמָרֵי מַדּוּעַ אֶת קוֹפֵאת כְּמוֹ שְׂמֻחָה?
אֲמָרֵי מַדּוּעַ הָעוֹלָם כֹּה זָר עֲדִין
וְאֵשׁ וְמִים מִבִּיטִים בּוֹ מְכַל צַד?
אֲמָרֵי מַדּוּעַ בּוֹ מְפַרְפְּרִים חַיֶּיךָ
כְּמוֹ צִפּוֹר מְבַהֵלָה בְּתוֹךְ כֶּף-יָד?
אֲמָרֵי מַדּוּעַ אֶת מְעוֹף וְרַעַד רַב
כְּמוֹ צִפּוֹר בְּחֶדֶר בְּחֻפְשָׁה אֲשַׁנֵּב?

הַגִּידִי לְמָה וְאֵל מִי בְּלֵי קוֹל בּוֹכָה אֶת?
אֲמָרֵי מִנֵּין לָךְ, פְּתִיָּה מֵאֲמִינָה,
שֶׁחַיִים נוֹצְרוּ לֹא לְלַמְדָנוּ דַּעַת,
כִּי אִם נוֹצְרוּ כְּדֵי לְטַל אֶת הַבִּינָה?
אֲמָרֵי, כִּיצַד? מַדּוּעַ? מִי אָמַר לָךְ זֹאת?
אֲמָרֵי, מִנֵּין? מִי גָלָה לָךְ אֶת הַסּוּד?

הַסְּכָנוֹת רַבּוֹת וּמְסֻפָּרָן מֵאָה

Они, быть может, затаившись ждут во тьме.
Но ты не их боишься, сжавшись в час ночной,
А лишь души своей, любовью полной и большой,
Что содрогается на каждый звук извне,
Её страшась – овечки нежной, но большой,
Что кровью сердца умывается в тебе.

Храни покой души и сердце от забот.
Оберегай рассудок, жизнь храни, как око.
Быть может, счастье спит в тебе. Оно, как мёд,
Согретый сердцем и слезами, спит до срока –
Тяжёлый, тёплый, тёмный мёд, как зрелый плод.
Вот вечер и настал. Как никогда красив он.
Пришёл и небо поменял неторопливо.

Воспрянь душой! Лишь доброе несёт нам вечер,
Но только мы не знаем до поры о том.
И ведь не зря тихонько бессловесный ветер
Коснулся плеч твоих, проникнув в дом.
В лучах луны и ламп спит город твой в тиши.
Храни рассудок, жизнь, покой души.

Песня на музыку Саши Аргова в исполнении Хавы
Альберштейн на сайте

<https://www.youtube.com/watch?v=tHFEiiRShi0>

Интермеццо

1. Шёпоты

Меж конторкой писца (он прошенья строчил)
И канавой, которую тусклый фонарь освещал,
Темнота, дверь захлопнув, оставила щель.
Сквозь неё солнца свет и луны проникал.

וְהֵן רוֹבְצוֹת אוֹלֵי בְּמַעְגַל אוֹרֵב
אֶךְ לֹא אוֹתָן, אֶתְ יִרְאַה,
רַק אֶת נַפְשָׁהּ הַמְּאֵהָבָה וְהַמְּלֵאָה,
הַמְּתַחַלְחֶלֶת לְקוֹל צַעַד מִתְקַרֵּב,
אוֹתָהּ יִרְאֵת, אֶת הַרְפָּה, אֶת הַשְּׂיָה,
אֶת הַרְעָה, אֶת הַרוֹחֶצֶת בְּדַמֵּי לֵב.

שְׁמֵרֵי נַפְשָׁהּ, לִבָּהּ שְׁמֵרֵי, שְׁמֵרֵי נַפְשָׁהּ,
שְׁמֵרֵי חַיָּהּ, בִּינְתָהּ, שְׁמֵרֵי חַיָּהּ,
אוֹלֵי הָאֶשֶׁר בָּהּ שׁוֹכֵן וְהוּא דְבָשָׁהּ,
דְּבָשָׁהּ הַחֵם כְּדַמֵּי לִבָּהּ וְדַמְעוֹתֶיהָ,
דְּבָשָׁהּ הַחֵם וְהַכֹּבֵד וְהַחֹשֶׁךְ - -
הָעֶרֶב בָּא. יִפֶּה מִמֶּנּוּ אֵין בִּינְתֵימִים.
הָעֶרֶב בָּא. הוּא כָּבֵר הַחֲלִיף אֶת הַשָּׁמַיִם.

שְׁמֵרֵי נַפְשָׁהּ, הֲלֵא טוֹבוֹת צוֹפֵן הָעֶרֶב
וְרַק עוֹד אֵין לְדַעַת בְּיַד מִי וְאִיָּהּ.
הֲלֵא הָרוּחַ, שְׂאִינָהּ מִדְּבָרָתָהּ,
לֹא לְחִנָּם רְכוֹת נוֹגַעַת בְּכַתְּפָהּ.
בְּאוֹר יָרַח וְחֹשְׁמֵל הָעֵיר מוֹאֲרָתָהּ.
שְׁמֵרֵי חַיָּהּ, בִּינְתָהּ, שְׁמֵרֵי נַפְשָׁהּ.

דְּבָרִים שְׁבָאֲמָצַע

א. קוֹלוֹת רַחֵשׁ

בּוֹן פִּנְסֵ-אֲזַהְרָה שְׁלִפְנֵי הַשׁוּחָה
וּבֵין דּוֹכֵן כּוֹתֵב הַבְּקָשׁוֹת,
הַחֹשֶׁךְ הַשְּׂאִיר דָּלְתוֹ פְּתוּחָה
וּבְעֵדָה נִרְאוּ הִירְחִים וְהַשְּׁמָשׁוֹת.

Неподвижны (задумали что-то, видать)
Стёкла окон, стена и дощечка на ней.
Море проповедь не уставало читать,
А деревья, собравшись с ближайших аллея,
Назначали свиданья, бродили толпой
И шептались, ворча, меж собой.

2. Город

Счета подводит, думает, считает,
Зачёркивает, пишет заново, но вдруг
Он спохватился: время поджигает,
Багряный вечер осени вокруг.

Засуетился и к закату зашагал,
Взяв площади, проезды, скверы на плечо,
Как будто опоздать боится на вокзал,
А вещи-то разбросаны ещё.

Вернулся с моря, стадо облаков ведя,
Похожих на старушек, сбившихся с пути,
Беспомощных, как малое дитя:
"Куда же, милый, нам теперь идти?"

Но зимней ночью в молнии объятье
Он обнажённым виден иногда,
Как женщина, меняющая платье
Одним движеньем, стоя у окна.

3. Смех

Огнём взлетает смех. Как дым,
Клубясь в дверях и по углам,
Он мчит по лестницам витым

קיר, שלט פח, זגגיות לטושות,
לא נעו. שתקו שתיקה מתוחה.
רק הים התהלה, מלמל, דרש דרשות.
ורק העצים בשדרה הסמוכה
דשדשו, התגודדו, קבעו פגישות,
התלחשו, רטנו קשות.

ב. העיר

עורכת חשבונות, מוחקת,
כותבת מחדש. פתאם
רואה שהשעה דוחקת,
מבעירה ערב סתו אדם.

שועטת אל תוך השקיעה
עם כל חוצות וכפרים
כמו נחפזת לנסיעה
עם צורות רבים ונפזרים.

חוזרת, שפעת עננים
מוליכה מאפקים בשירה,
פאלו הם חבר זקנים
ששאלו: איך הדרך, נערה?

פעמים תראנה בליל חרף
מאחרי מסך קרשים ושיק
מחליפה ביעף שמלת חשך
ונגלית עירמה כבדק.

ג. הצחוק

הצחוק פרח מן הפיות,
עלה כאש, במעוף בלואים,
במדרגות לוליניות

Вверх к потемневшим небесам.

Хотел спросить: "Скажите... Ой!"
Вопрос застрял в его зубах,
Когда столкнулся с тишиной
С лицом без рта, с тоской в глазах.

В испуге, видя лик такой,
Понёсся прочь среди стен родных,
Сбивая вёдра, бочки, строй
Жестянок, полных и пустых.

А тишина там, в вышине,
Убрав платок со рта, одна
Смеялась громко в тишине.
Ох, тишина! Ох, тишина!..

4. Тень

Мужчина и тень его жили вдвоём.
Однажды среди ночи поднялась тень,
Взяла ботинки его, а потом
Напялила плащ, застегнула ремень,
Хозяйскую шляпу со стенки взяла,
(Пыталась снять голову, но не смогла).
Лицо со второй попытки сняла
(Не сразу, но удалось натянуть)
И утром, с тростью, отправилась в путь.

Мчался за ней человек до угла,
Кричал знакомым: "Грабят! Разбой!
Я буду писать властям! Как могла!
Это – тень! Вы же видите, плащ-то мой!"
Потом успокоился: "Тоже, дела.."
И как-то забылось само собой.

אָל רִקיעִים אֶפְלוּלִיִּים.

שָׁם רָץ, שָׁאֵל: "אֲמָרוּ לִי אֵם.."
אךְ לֹא סִיִּים. כִּי דוּמִיּוֹת
בּוֹ הִסְתַּכְלוּ בְּתַבְלוּלִים,
זָקְפוּ פָּנִים לְלֹא פִיּוֹת.

אָזִי נִבְהַל, וּבְלִי שְׁהִיּוֹת
הַחֵל בּוֹרַח, נֹס. דְּלִיִּים
הַפֶּךָ בְּדַרְךָ, חֲבִיּוֹת,
פְּחִים רִיקִים וְגַם מְלֵאִים.

הַדוּמִיּוֹת שֶׁבְּגָבֵיהֶם
אָזִי הִסִּירוּ מִפִּיּוֹת
מִן הַפִּיּוֹת, וּבְאִין רוֹאִים
הֵן צָחֲקוּ. אִי, דוּמִיּוֹת!

ד. הצל

הָיוּ פַעַם אִישׁ וְצֵלוֹ.
לִילָה אֶחָד הַצֵּל עָמַד.
נָטַל נְעֻלֵי הָאִישׁ וּמַעֲלִלוֹ,
נָעַל, לְבָשׁ. עֶבֶר מֵצַד אֶל צֵד,
הִסִּיר גַּם אֶת מַגְבַּעַת אֲדוּנָיו מִן הַקּוֹלֵב,
נָסָה לְהִסִּיר גַּם רֹאשׁוֹ מֵעֲלָיו,
לֹא הִצְלִיחַ. הִסִּיר מִמֶּנּוּ אֶת פָּנָיו,
לְבָשׁ גַּם אוֹתוֹ, לֹא הִתְעַצֵּל,
בְּבִקֵּר יָצָא הַחוּצָה עִם מַקֵּל.

רָץ אַחֲרָיו הָאִישׁ בְּרַחוּב,
צוּחַ אֶל מַכְרָיו: זֶה מַעֲשֵׂה נוֹרָא!
זֶה צֵל! זֶה לֵץ! זֶה לֹא אֲנִי! אֲנִי אֶכְתֵּב
לְשִׁלְתוֹנוֹת! הוּא לֹא יוּכַל לִי! כִּךָ צוּחַ מְרָה,
אֲבַל קִמְעָה קִמְעָה הַרְגַל, שְׁקֵט. לְסוּף
נִשְׁכַּח מִמֶּנּוּ הַמְּאוֹרָע.

5. Обманчивость красоты

Огонь у плиты
В руках его нож
Лицо в дыму
На чёрта похож.

Сестра его молния
Краше сто крат
Но она не накормит мужчину,
Как брат.

6. Овца

Забрал овцу бедняка и убил,
Кровь слил и засыпал легонько.
Сам съел всё мясо, а жир спалил.
Остался клочок шерсти и только.

Из шерсти этой сплелася нить,
И искры хватило одной,
Чтоб весь его дом до тла спалить
Овечкой огненной той.

7. Пчела

Гудя несётся, как стрела. Её краса,
Её оружие – блеск и яд – всё с нею.
Со страхом смотрят сверху небеса,
И травы взор поднять с земли не смеют.
Когда на быстрых крыльях в улей свой
Несёт она пыльцу со всей равнины,
На дно реки прозрачной гонит зной

ה. שקר החן

האש המבשלת
אדמה עינה
פניה עשן
כפני הזקנה.

יפה ממנה
אחותה ברק,
אך לא היא תאכיל גבר
בשר וירק.

ו. הכבשה

גזל את כבשת הרש,
כסה דמה באבן.
בשרה אכל, חלבה שרף,
לא השאיר כי אם בדל צמר.

מן הצמר הזה נטוה החוט
שבו אחז הגץ
שבא כדלקה פתח בית האיש
ונכנס ככבשה של אש.

ז. הדבורה

חמה ואור לובשת הדבורה
וכה תעוף, רועמת ונוהרת.
שמים בה יביטו במורא
ועשב לא יניד עפעף מארץ,
שעה שעל כנפיה מהרה
את המישור נושאת היא אל כפרת.
שם פורקת היא ומדבירה

И солнца свет кладёт себе на спину.

Нет меры силе, что пчеле дана,
Жару и солнца свет вливает в мёд она,
И летний день всплывает в нём со дна.

8. Распалось братство

Человек, размышляя, молчит:
"Вечер. Где вы, друзья, в этот час?
Смерть нас, братья, не разлучит:
Жизнь уже разлучила нас".

9. Свет и дождь

Ветер капель стряхнул град
С веток, сильным дождём примятых.
Капли лёгкие быстро летят,
Свет пытаюсь поймать и спрятать.
"Что за наглость! Чего хотят?!"
Подождите, вас ждёт расплата".
И на каждой капле горят
Искры радуги яркой богатой.
Капли рады весь день продолжать
Представленья, не требуя платы.
Но народ, в лужу вперив взгляд,
Их не видя, бежит куда-то.
Для кого же весь бал-маскарад?
Просто – стыд и позор, ребята!

10. Сказал человек

Один человек сказал:
Всегда видней

את יום הקיץ, את השמש המבערת,

ובחמת כחה שאינו תש
הופכת היא אותם לנטף דבש
ובו יום קיץ מתלקח מחדש.

ח. נתפרדה החבילה

איש עם ערב הביט
והרהר: אנה באו רעים.
לא המות, אמרנו, יפריד,
אבל הפרידו הסיים.

ט. האור והגשם

הרוח הניע ענפים
ונער מהם נטפי גשם
ובעוד הנטפים עפים
הם לכדו את האור ברשת.
ראה האור כי חצופים
הם וחיש נהפה לצבעי קשת
ובשבעה להבים שלופים
קם על ראש כל נטף כמו רשף.
לא הוא ולא הם מתעופים
לחזר על כף בלי-סוף הנם אין כסף,
אך הבריות אצים,
לא עין מעיפים,
וכדי בזיון וקצף.

י. איש אמר

איש אחד אמר:
את הזיקות והקשרים

Связи между вещами,
Но в чём суть вещей?

Я как бы вижу нити,
Но позади них
Не могу разглядеть ни ткани,
Ни лиц портных.

11. И добавил пример:

Представить море по одной капле –
Ничего проще этого нет,
Но кто знает, что́ есть капля,
И кто видел когда-нибудь море вообще?

12. Белый огонь

Засветил мальчик лампу, открыл тетрадь
И готовит уроки, склонясь над листом.
Мозг его не умеет быстро решать,
В страхе думает он и с большим трудом.
А вокруг него дым и огонь. Это мать
У плиты недовольно ворчит, а с отцом...
Даже жутко подумать, как будет ругать.
Голоса стариков и соседей кругом.
Вот теперь все начнут возмущаться опять:
Что за бездарь, простого не может понять!
Не о том мы мечтали, совсем не о том.

Зажмурил мальчик глаза,
И буквы в тетради размыла слеза.
Буквы думали: если б на пламени белом
Чёрным пламенем раньше не вывели нас,
Этим мальчиком, слабым умишком и телом,
Были б, верно, написаны кровью сейчас.

בֵּין הַדְּבָרִים אֲנִי מוֹצֵא,
אך מה טיבם של הדברים?

כְּבִילֵי רְאִיתִי
רַק אֶת הַחוּטִים
אך לא את הִירֵעָה
וְלֹא אֶת פְּנֵי הַחִטִּים.

יא. ולקח הוסיף והמשיל:

יָם לְרֵאוֹת בְּנֹטף מַיִם
קָשִׁי אֵין בְּכֶךָ וְלֹא הִיָּה.
אך מי יִדַע נֹטף מֵהוּ?
וּמִי מֵעוֹלָם רָאָה יָם?

יב. אש לבנה

נֶעַר אָחַד לְאוֹר הַמְּנוֹרָה
כָּתַב שְׁעוּרוֹ עַל דָּף.
מֵחוּ לֹא לָמַד לְחֶשֶׁב מְהֵרָה,
בְּפֶחַד, בִּיגִיעָה חֶשֶׁב.
וּסְבִיבוֹ עֲנַן קִיטּוֹר וְרִיחַ בְּעֵרָה
וְחֶמֶת אִם בְּמַר נִפְשָׁה וּמוֹרָא אָב
וְקוֹל זְקֵנִים וְטָף וְעֵשֶׂן כִּירָה
וּמִסְבִּיב קֶהֶל גְּדוֹל נֶצֶב
וְרֵאשֵׁי הַקֶּהֶל מְצֻחִים: זֹז צְרָה,
הַנֶּעַר הַזֶּה רֵאשׁוּ רֵאשׁוּ רַע,
לֹא לְנֶעַר הַזֶּה הַתְּפַלְלֵנוּ זְמַן רַב.

עוֹצֵם הַנֶּעַר עֵינָיו
חָדַל לְרֵאוֹת אֶת אוֹתֵיזוֹת הַכֶּתֶב.
אָמְרוּ אוֹתֵיזוֹת: לוֹלֵא פְּעַם נִכְתְּבֵנוּ
עַל אֵשׁ לְבָנָה בְּאֵשׁ שְׁחָרָה,
כִּי אַז הָלֵא דָם נְטָפְנוּ
הָעָרֵב לְאוֹר הַמְּנוֹרָה.

13. И ещё сказали буквы

Стоят сливки общества в гневе
И держат часы в руках,
Говорят, такого ещё не было,
Может, завтра наступит крах –
Люд косноязычный заполнит землю,
Мысль замрёт и речь на устах.

Но мы, каждый иврита знак,
Собравшись вместе, говорим так:

Из того народа, сегодня забитого
(По словам тех, кого страх сковал, как мороз),
Из народа, пред которым, по словам их ядовитым,
Дрожит просвещённая мысль, язык к нёбу прирос,
Из него выйдут бедные даровитые,
И ученье поможет им разрешить вопрос.

Их, полных новой силы,
Их, чей гордый дух гнёт не сломил,
Ждём, чтоб мысль нации моль не побила,
Чтоб червь язык её не подточил.

14. Жена

Сказала жена:
- Любимый супруг!
Когда ты ударил,
Я замерла вдруг.
Внутри меня сын твой
И Бог мой вокруг.

Ответил Бог сразу

יג. ועוד אמרו האותיות

ראשי קהל בחמת נפש
עומדים, בידם שעון,
אומרים: קרבה שעת אפס
ומחר איה חכמה תשפן,
כי עם עלג יכסה ארץ
ואבדו מחשבה ולשון.

ואז אנהנו, אותיות –
הכתב העבריות, אומרות:

מן העם המכה בקיעים,
אשר מפניו במורא
רועות, לדברי יראים,
מחשבה ולשון נאורה,
יבואו בני העניים
שלקראתם תצא תורה.

להם, שפחם חדש
וגאותם נשכה בשרה,
מחכות, לבל יאכלן העש,
מחשבתה של אמה ולשונה.

יד. האשה

אמרה האשה:
בעלי אהובי,
הפית פני
וצעק לבבי.
בנה בתוכי
ואלהי סביבי.

Из недр: "Час придёт.
Как только из глаза
Слеза упадёт,
На руку поднявшего
Гнев мой падёт".

- Не бойся, супруг,
Не заплачу, простя.
А ненависть копит
Твой сын. Спи, дитя!

15. Был вечер осенний

Весь вечер осенний в кронах
Концерт давал хор певчих птиц,
А тот, кто брэнчал на струнах,
В душе создавал хор певиц.

16. Итог

Мыслитель старый один,
Студентов собрав в кружок,
Сказал: "Внимайте словам моим,
Это мой последний урок.
После стольких лет, что я вас учил,
Пора подвести итог.
Фалес, Эмпедокл, Диоген, Гераклит,
Сократ, Аристотель, Спиноза и Локк
Потратили массу бумаги и сил,
Но ни один дать ответа не смог:
Из чего же (отбросим детали сейчас)
Состоит весь мир вокруг нас?
Наш мир, господа, как бы сложен ни был,
Он из составляющих сложен простых:
Из воздуха, почвы, из крыш и стропил,

אֱלֹהִים עָלָה
מִתּוֹךְ הָאָדָמָה.
אָמַר: אִם אָרָאָה
בְּעֵינֶיךָ דָּמְעָה,
אֶרְדֹּף מִכָּה
בְּאֵף וְחִמָּה.

-- בְּעָלִי, אֵל תִּירָא.
אֵין דָּמְעָה בְּעֵינַי.
וְשִׁנְאָה יִשְׁיַבֵּךְ
בְּנֶךָ. נוֹמָה, בְּנִי.

טו. הַיָּה עֶרֶב סָתוּ

הַיָּה עֶרֶב סָתוּ. כָּל הָעֶרֶב
זָמְרוּ הַצִּפְרִים בְּצִמְרוֹת.
מִי שְׁחַבֵּר אֶת הַזָּמֶר
בְּרָא לוֹ אֶת הַזְּמֵרוֹת.

טז הַסְּכּוּם

הוֹגָה אֶחָד זָקֵן
מִחֲדָרוֹ אֶל תַּלְמִידָיו יָצָא
וְאָמַר בְּנִקְשׁוֹ בְּמַקְלָה:
שְׁמַעוּ אַחֲרוֹן דְּבָרֵי אֲשֶׁר אָשָׂא,
כִּי הִגִּיעַ הַזְּמַן לְסַכְּכֵם,
לְאַחַר שְׁנוֹת בִּינָה וְעֵצָה,
מָה הֵם, לְסוֹף מְצוּי,
הַדְּבָרִים שֶׁמֵּהֶם הָעוֹלָם עָשׂוּי.
הָעוֹלָם, נִכְבְּדִי – שְׁאַחֲרֵי כָּל תְּהִיּוֹת
וּפְלִיאוֹת בּוֹ דְּבָרֵי אַמּוּרִים –
עָשׂוּי אֶרֶץ, שָׁמַיִם, שִׁיחִים, סְנוּנִיּוֹת,
אֲנִיּוֹת, גְּלִי יָם, נְהָרוֹת, עָרִים
גְּדוֹלוֹת וְקִטְנוֹת, יְרִידִים, צְנוּנִיּוֹת,
כָּל מִינֵי פְטִישִׁים, נֵר, מְשׁוּרִים,

Огня и воды, педагогов, портных,
Из досок, гвоздей, молоточков и пил,
Подъёмов и спусков пологих, крутых..".
В приёмном покое, куда поступил,
Поток его речи ничуть не утих.
Последними были такие слова:
"Халат, санитары, узлом, рукава".

Из книги "Песни казней египетских"

Дорога на Но-Амон

4

Но-Амон! Визг осей железных –
И врата твои сорваны прочь.
Будут притчей Египта казни,
Суд, что был над тобою в ночь.

Как пришли из пустынь безбрежных,
Как открылись, бурля рекой;
Словно пахари, шли неспешно
Отрешённою чередой.

Но-Амон! Мертвецы твои ныне
Всё стоят, как тогда, у окон,
И застыли орлы над ними,
Словно вечно длящийся сон.

Ибо пало ударов десять,
Прав иль нет – отстранить невмочь.
Ночи помнишь ты те, все десять,
И ту первую – крови ночь.

1947

רחובות, חדרים, - כף הוסיף למנות
ולמנות – גאיות, שפלות, הרים
וגבעות – וְשַׁעַת שְׂרֹפָה וְאַחֹת
כָּבֵר עָלָיו גָּחַנוּ בְּבֵית-הַחֹלִים,
עֲדִין הָיוּ שְׁפָתָיו נְעוֹת
וּמוֹנוֹת – קִלְחוֹת, כְּפוֹיֹת, סִפְרִים,
מְגָרוֹת, צְנֻצְנוֹת – וּמְלִים אַחֲרוֹנוֹת
שֶׁהִשְׁמִיעַ הָיוּ: נְעָצִים, כְּפִתוּרִים.

מהספר "שירי מכות מצרים"

בְּדֶרֶךְ נַא-אַמוֹן

ד

נַא-אַמוֹן, מִבְּרָזֶל צִירֶיךָ,
שְׁעָרִים נִתְלָשׁוּ בִּילָל.
תִּסְפְּרָנָה מִכּוֹת מִצְרַיִם
שְׁעָשׂוּ בְּךָ מִשְׁפָּט בִּילָל.

אִיךָ עָלוּ מִצִּיָּה נַחְרָת,
אִיךָ נִגְלוּ מֵיִאֲזָרִים גּוֹרְשִׁים,
וּבְשׂוֹרָה, בְּלִי חֶמֶה נִמְהָרָת,
עָבְרוּךְ כְּעֵבֶר חוֹרְשִׁים.

נַא-אַמוֹן, עוֹד עוֹמְדִים מִתִּיךָ
אֶל קִירוֹת בְּתִיָּהֶם מֵאֲז.
וְקוֹפְאִים עָלֵיהֶם עֵיטֶיךָ
כְּחֹלוֹם שְׂאִינָנוּ גַז.

כִּי הִכּוּ בְּךָ אֱלֹת עֲשָׂרָת,
עַל אֲשֶׁם וְצַדִּיק וְתָם.
וְזוֹכְרָה אֶת לֵילֹת עֲשָׂרָת,
וְרֹאשׁוֹן לָהֶם לֵיל הַדָּם.

Кровь

Звездой пришельца ночь обнажена, и вмиг
Колодцев и озёр огнём зарделся лик.
Проснись, Амон: везде алмазный алый свет -
От кос девиц молодых до нищенских монет.

Монета бедняка, как глаз в крови, горит.
И, воду зачерпнув, дочь в ужасе кричит:
То не вода – огонь! О бог, спаси меня!
Из рук в колодца мрак летит ведро звеня.

Малиновые косы свесились над дном.
Кто спит, кто бодр – смотри! – освещены, как днём.
Ресницы их красны и губы, что кармин...
И первенец зовёт: Отец! – Я здесь, мой сын.

- Круж'ится голова, но не от пляски ног,
И голос мой хрипит, как под ногой песок.
Прикрой меня, отец, спаси нас от беды
И дай мне поскорей хоть капельку воды.

- Мой первенец, вода, как кровь, зардела вдруг
И, как вода, - смотри! - разлита кровь вокруг.
Колодец потемнел, но ал песок дорог.
Кровь в городе, но спит наш город без тревог.

- От жажды мы умрём. Отец, ты слышишь стон?
- Звезда пришельца, сын, восстала на Амон.
И кровью стала вся вода у нас в горшках.
А кровь слепа, мой сын. Мы у неё в руках.

1944

* * *

א. דם

נְחֹשֶׁף לַיְלָךְ, אֲמוֹן, דְּרָךְ כּוֹכַב הַגֶּר
וְאוֹרוֹ לֹא כָאֵשׁ פְּנֵי אֲגָמִים וּבְאֵר.
יְקַמֵּת כְּשׁוֹפָה, אֲמוֹן, כִּי־הַלּוֹם שְׁנֵי,
מִמְחַלְפוֹת עַל־מָה וְעַד פְּרוּטַת עֵנִי.

פְּרוּטַת עֵנִי לֹוְהֶבֶת כְּאִישׁוֹן דָּמִים.
בְּפִי עַל־מָה שׁוֹאֲבֶת – צַעֲקַת אֵימִים.
קִפְאָה מְשֻׁכָּה יְדִיהָ – אֵל אֲדִיר, הַצֵּל!
וְעַף הַדְּלִי לְבְּאֵר. וְעַד כְּלוֹתוֹ צִלְצֵל.

הִכָּה שְׁנֵי זֹהָר פְּנֵי יְשָׁנִים וְעַר.
צְמוֹת עַל־מָה צוֹנְחוֹת כְּפֶטֶל עַל פְּנֵי הַבְּאֵר.
דוֹלְקִים רִיסֵי הַחַי וְשִׁפְתֵיהֶם שָׂרֵב...
אָבִי, קוֹרָא הַבֵּן. בְּכוֹרִי, עוֹנָה הָאֵב.

סְחָרְחַר אָנִי, אָבִי, סְחָרְחַר לֹא מִמְחוּל.
נָחַר אָנִי, אָבִי, נָחַר אָנִי כְחוּל.
חִבְקֵנִי כְבִּיּוֹם שָׂד. סִמְכֵנִי עַד אֲבַד.
סִמְכֵנִי, אָב, בְּגֹטֶף מַיִם מִן הַפֶּד.

בְּכוֹרִי, בְּכוֹרִי הַבֵּן, לְדָם הָיָו הַמַּיִם,
כִּי דָם טְהוֹר, בְּכוֹרִי, כִּי דָם שִׁפָּה כְּמַיִם.
חִשְׁכוּ עִמָּקִי הַבְּאֵר, אֲדַמּוּ עֵינֵי הַבְּעִיר,
כִּי דָם הָיָה בְּעִיר וְלֹא חִרְדָּה הַעִיר.

אָבִי, אֵין קֶץ, אָבִי, אֵין קֶץ לְצִמְאוֹן.
כּוֹכַב גְּרִים, בְּכוֹרִי, זֹהָר עַל עִיר אֲמוֹן.
מִימֵיהָ, אָב, קָמִים כָּאֵשׁ בְּכַדֵּיהֶם.
דְּמִיהָ, בֵּן, סוּמִים וְאֵנוּ בִּידֵיהֶם

* * *

Прочее

Из книги «Последняя маска»
Каин и Авель

1

- Ева, мама моя !
Пойду я гулять в поля.
- Нет, Авель, свет очей :
Там брат поджидает тебя.

Авель послушался, в поле ушёл.
Вдруг Каин возник из тени :
– Авель! Я, брат, заждался тебя.
Вставай скорей на колени !

Вставай на колени... Не вздумай бежать,
Срок пришёл и ты будешь убит,
Я вот только не знаю, брат мой, пока,
Откуда душа улетит.

2

Камнем ударил Каин его
По руке, по ноге и в плечо.
- Авель, мой брат, Авель, скажи,
Ты мёртв или жив ещё ?

И дай, если жив, совет
Мне, брату (я жду, не дыша) :
Куда ударить мне острым камнем
Так, чтобы вышла душа.

- Каин, брат мой, Каин, ещё

שאר השירים

מן הספר " המסכה האחרונה "

קין והבל

א

חנה, חנה, אמי,
אלך אטיל בשדה.
לא הבל בני, לא עיני,
שם אחיך לך מחכה.

לא שמע הבל, יצא לשדה,
פגש את אחיו את קין.
הבל אחי, לך אחכה,
עמד, אחי, על ברכים.

עמד על ברכים, אל תברח.
להרג אותך הגיעה עת.
רק אינני יודע, הבל אחי,
מאין הנשמה יוצאת.

ב

קין הכה באבן חדה
על ידו של הבל, על רגלו.
בל אחי, הבל אחי,
כבר אתה מת או לא ?

ואם עודך חי, אמר,
לאחריך שפה עמדך.
אמר איפה להכות באבן
כדי שתצא נשמתך.

Не было мёртвых, брат мой,
И в мире никто не знает пока,
Как можно расстаться с душой.

3

Отец подошёл к нему,
И мать подошла, спросив :
– Скажи нам, сынок наш, - сейчас
Мёртв ты уже или жив ?

Он ответил : « Ещё никому
До сих пор не пришлось умирать,
И, как уж покинет меня душа,
Откуда могу я знать ?

Сквозь кожу ль она улетит,
Из сердца ль она изойдёт,
Иль выпорхнет как-то душа
Сквозь ставшим вдруг лживым рот,

Иль выйдет она, о отец,
Невидима, как теперь,
Из мозга, чья память скрылась во мгле,
Приоткрытой оставив дверь ».

1967

Из сборника «Седьмая колонка»

Козлик из Агады²

Он на рынке стоял среди коз и козлов
И с мизинец хвостом

קַיִן אָחִי, קַיִן אָחִי,
אִישׁ בְּעוֹלָם עוֹד לֹא מָת,
עוֹד אִישׁ לֹא יוֹדֵעַ, קַיִן אָחִי,
מֵאִין הַנְּשָׁמָה יוֹצֵאת.

ג

אֶל הַבֵּל נִגַּשׁ אָבִיו,
נִגַּשְׁתָּ אֵלָיו אָמוּ.
אָמַר לָנוּ בְּנֵינוּ עֵקֶשׁוּ,
אִם אַתָּה מָת אוֹ לֹא.

וְעוֹנָה הוּא לָהֶם : עַד עֵקֶשׁוּ
לֹא הָיָה בְּעוֹלָם אִישׁ מָת.
אֵינְנִי יוֹדֵעַ אָבִי, אָמִי,
מֵאִין הַנְּשָׁמָה יוֹצֵאת.

אוּלֵי הִיא יוֹצֵאת מִן הָעוֹר,
אוּלֵי הִיא יוֹצֵאת מִן הַלֵּב,
אוּלֵי הִיא יוֹצֵאת מִן הַפֶּה
אֲשֶׁר נִהְפָּה כּוֹזֵב.

אוּלֵי הִיא יוֹצֵאת, הוּי , אָב,
בְּאִין-רוּאִים בְּחֻשְׁקָה,
מִן הַמֶּחַ אֲשֶׁר זָכְרוֹנוּ פָּרַח
וְדָלְתוֹ נִשְׁאַרָה פְּתוּחָה.

מן הקובץ " הטור השביעי "

הגדי מן ההגדה

הוא עמד לו בשוק, בין תישים ועזים,

² Сказание об исходе евреев из Египта - Пасхальная Агада заканчивается детской песенкой, написанной на близком ивриту арамейском языке. Начало песенки – «Хад гадыя, хад гадыя дизеван аба» - «Козлика, козлика купил папа...»

Отгонял мушек , -
Козлик за два гроша из семьи бедняков,
Без шнурка, без лент и гремушек.

На него не смотрел работающий народ –
Ювелиры, ткачи, - и не знали люди,
Что в Сказание он
Очень скоро войдёт
И что песни героем будет.

Подошёл к нему Папа, улыбкой лучась,
Он Козлѐнка купил
И погладил, конечно.
Так что песенка эта тогда началась,
А уж петь её будут – вечно.

Папе Козлик лизнул язычком кисть руки,
Мокрым носом уткнулся слабо.
Это, братья, - вам рифма для первой строки,
Где начало – « ДИЗЕВАН АБА ».

День весенний сиял, ветер вился в саду,
И, друг дружке мигнув, смеялись девчонки.
А Папа с Козлѐнком
Вошли в Агаду
И стояли себе тихонько.

Чудесами, знаменьями разных мастей
Агада была полной уже в начале.
Дали место двоим на последнем листе,
В тесноте
Там их к стенке прижали.

И без слов обратилась к ним Агада :
- Вы удачно вошли в издание
Средь листов, где окрашена кровью вода,

וּנְפָנָה בְּזַנְבוֹ
הִקְטַת כְּזָרֵת.
גְּדִי מִבֵּית-עֲנִיִּים, גְּדִי בְּשָׁנִים זְזִים,
בְּלִי קְשׁוּט, בְּלִי עֲנָבֵל וְסָרֵט.

אִישׁ לֹא שָׁם לוֹ לְבוֹ, יַעַן אִישׁ לֹא יָדַע,
לֹא צוּרְפִי-הַזֶּהָב, לֹא סוּרְקִי-הַצֶּמֶר,
כִּי הַגְּדִי הַלְזָה
יִכְנַס לַהַגְדָּה
וַיְהִי גְבוּרוֹ שֶׁל זֶמֶר.

אָבֵל אָבָא נִגַּשׁ בְּפָנָיִם מְאִירִים
וְקָנָה אֶת הַגְּדִי
וְלִטְפָהוּ עַל מִצַּח ...
זוֹ הֵיטָה פְּתִיחַתוֹ שֶׁל אֶחָד הַשִּׁירִים
שִׁיְהִיו מוֹשָׁרִים עַד נֶצַח.

וְהַגְּדִי אֶת יָד אָבָא לִקְק בְּלִשׁוֹן
וּבְחֻטְמוֹ הִרְטַב נִגַּע בָּהּ.
וְהִיָּה זֶה, אֲמִי, הַחֲרוֹז הַרְאִשׁוֹן,
שֶׁפָּסוּקוֹ הוּא " דְּזַבִּין אָבָא " .

יּוֹם אָבִיב אִז הִיָּה וְהַרוּחַ רִקְדָּה
וַיַּעֲרוֹת צִחְקוֹ בְּמִצְמוּץ עֵינָיִם.
וְאָבָא עִם גְּדִי
נִכְנָסוּ לַהַגְדָּה
וְעָמְדוּ לָהֶם שָׁם בְּשָׁנִים.

וְאוֹתָהּ הַגְּדָה כָּבֵר מְלֵאָה מִהֶמוֹן
נִפְלְאוֹת וּמוֹפְתִים עֲצוּמִים לְגִדְל.
וְלִכֵּן הֵם נִצְבּוּ עַל הַדָּף הָאֲחֵרוֹן
חֲבוּקִים
וְדַחוּקִים אֶל הַכֶּתֶל.

וְאוֹתָהּ הַגְּדָה כֹּה אֶמְרָה אִז דּוּמָם :
טוֹב, עָמְדוּ לָכֶם, גְּדִי וְאָבָא.

Средь величия судеб и тайн преданья.

Я уверена, море разъято не зря,
И есть смысл проходить сквозь пустыни и стены,
Если в самом конце
Козлик с Папой стоят,
Ожидая черёд вместе выйти на сцену.

Песня о трёх ответах

Он сказал : « Коль пойдёшь за мной,
Не бери шёлк и бархат в дорогу :
Сил не хватит от горя порой ».
И ответила так : « Силы много .

Если надо, пройдуся и в тряпье,
Буду пол, если скажешь, скрести,
Но останусь царицей в душе,
Словно бархатом платье блестит ».

Припев :

« Что бы ты ни просил, ни хотел,
Буду рада я сделать, милый.
Хорошо и легко будет мне,
Никогда не иссякнут силы ».

« Если стану постылою звать,
Если стану тебе изменять я,
Ночи долгие сможешь ли ждать,
Пока буду в других я объятых ? »

« Если выпадет ждать, подожду, -
Так сказала, сияя лицом. -
Если надо не плакать, смолчу.

בְּדַפֵּי מְהֻלָּכִים הָעֵשָׂן וְהַדָּם,
עַל גְּדוּלוֹת וּנְצוּרוֹת שִׁיחֲתֵי נִסְבָּה.

אֶךְ יָדַעְתִּי כִּי יָם יִקְרַע לֹא בְּכָדִי
וְיֵשׁ טַעַם חוֹמוֹת וּמִדְבָּר לְהִבְקִיעַ,
אִם בְּסוֹף הַסְּפוּר
עוֹמְדִים אָבָא וְגָדִי
וְצוּפִים לְתוֹרָם שְׂיִזְרַח וְיִגִיעַ.

זְמַר שְׁלוֹשׁ הַתְּשׁוּבוֹת

הוּא אָמַר : " אִם תִּלְכִּי אַחֲרַי
לֹא קִטִּיפָה תִּלְבְּשִׁי וְלֹא מְשִׁי.
יְהִי מַר עַד בְּלִי כַח, אֹלֵי. "
אִז אָמְרָה הִיא לְאִט : " כַּח יֵשׁ לִי.

אִם צְרִיךְ – אֶתְהַלֵּךְ בְּסַחְבוֹת
כְּלוֹבֶשֶׁת קִטִּיפָה מִבְּרִיקָה;
אִם צְרִיךְ – אֶקְרָצֶף רְצָפוֹת
וְאֶהְיֶה בְּעֵינֵי כְּמִלְכָּה. "

פְּזֵמוֹן

" כָּל אֲשֶׁר תִּבְקֶשׁ וְתִשְׁאַל
אֶעֱשֶׂה וְאֹסִיף לְשִׂמְחָה.
יְהִי טוֹב, אֶהוּבִי, יְהִי קָל,
לְעוֹלָם לֹא יִחְסַר לִי כַח. "

אִז אָמַר : " מַה יְהִי אִם אֶבְגַּד
וְאוֹתָךְ אֶעֱזֵב מִיִּתְרָת
בְּלִילוֹת אֶרְכִּים לְחִכּוֹת
עַד שׁוּבִי מִזְרוּעוֹת הָאֶחָרָת ? "

" אִם צְרִיךְ לְחִכּוֹת – אֶחַפֶּה, "
כִּי אֶמְרָה וּפְנִיָה בְּאוֹר,

Лишь бы знать, что вернёшься потом ».

ПРИПЕВ (повторяется).

« Если встать повелю и уйти,
И не смей появляться снова,
И забыть обо мне, ибо ты
Не достойна любимого крова ? »

Усмехнулась, замолкнув на миг,
И сказала (лицо будто снег) :
« Если мне повелишь уйти,
Я уйду. Если хочешь, - навек.

Одного лишь молю не просить :
Никогда и никак, мой милый,
Не смогу я тебя позабыть.
Вот на это – не хватит силы » .

Песня на музыку А.Леванона в исп. А.Авидан
http://www.youtube.com/watch?v=1bwltkx_ZV0/

Вечер, вечер

Вечер, вечер и ветер крепчает,
Вечер, вечер... Деревья качает.
Вечер, вечер и дождь моросит...
Спи же, спи же, свечу погаси.

Вечер, вечер... Пусть веки смежатся.
Вечер, вечер... Три всадника мчатся...
Вечер, вечер... Готовы к борьбе...
Спи же, спи же... Дорогой к тебе.

" אם צריך לא לבכות – לא אבכה,
העקר שאדע כי תחזור. "

פזמון חוזר

אז אמר : " מה יהיה אם אגיד,
שעליך לקום וללכת
ולשכח אותי , ושנית
לא לשוב, כי לרחוב את משלכת ? "

היא רק רגע שתקה ותחיה.
אז דברה ופניה כפפור :
" אם תאמר לי ללכת – אלך,
אם תאמר לא לחזור – לא אהזר!

" אף דבר רק אחד אל תשאל :
אל תאמר לי אותך לשכח,
כי את זאת, אהובי, לא אוכל,
בשביל זה לא יהיה לי כח. "

לילה לילה

לילה, לילה, הרוח גוברת
לילה, לילה, הומה הצמרת
לילה, לילה, כוכב מזמר
נומי, נומי, כפי את הנר.

לילה, לילה, עצמי את עיניך
לילה, לילה, בדרך אליך
לילה, לילה, רכבו חמושים
נומי, נומי, שלשה פרשים.

Вечер, вечер. В бою один сгинул.
Вечер, вечер. Другой льва не минул.
Вечер, вечер. Ещё один был...
Спи же... Он твоё имя забыл.

Вечер, вечер и ветер крепчает.
Вечер, вечер... Деревья качает.
Вечер, вечер... Всего лишь мечта...
Спи же, спи же... Дорога пуста

Песня на музыку М.Заира в исп. Э.Офарим
<http://www.youtube.com/watch?v=WpWIWkiMY8>

Колыбельная

(к пьесе «Царица Эсфирь»)

Дворец и город стихли разом,
На рынки персы не спешат,
Но где-то скрипка с контрабасом
Кларнету вторят, чуть дыша:
«Не сомневайся, слушай разум
И тихо, тихо, ша!..»

Ведро в руках или венец,
Пустьяк иль суть нас увлекают –
Главу склонивши, под конец
Все потихоньку засыпают,
И баю-бай, - поёт кларнет, -
И мне, и всем нам баю-баю!

Спите, дерево и пруд,
Спите, шах, визирь и шут,
Спи, подушка, спи, кровать,
Спите, сторожа и рать...

לִילָה, לִילָה, אָחַד הַיָּה טָרַף
לִילָה, לִילָה, שְׁנֵי מֵת בְּחָרֵב
לִילָה, לִילָה, וְזֶה שְׁנוֹתַי
נוֹמִי, נוֹמִי, אֶת שְׁמִי לֹא זָכַר

לִילָה, לִילָה, הַרוּחַ גּוֹבֵרֵת
לִילָה, לִילָה, הוֹמָה הַצְּמָרֵת
לִילָה, לִילָה, רַק אֶת מְחֻכָּה
נוֹמִי, נוֹמִי, הַדֶּרֶךְ רִיקָה.

שִׁיר עָרֶשׁ

(להצגה "אסתר המלכה")

היכל ועיר נדמו פתע
ונשתתקו שוקי פרס
ורק אי שמה קלרינטה
וקול כינור וקונטרבס
מלחשים אל תתלבטה
ושקט, שקט הס

אומנם רדפנו הבלים
אבל הנה הראש הרכנו
אם כתר הוא נושא או דלי
אין שום הבדל בסוף יישן הוא
והיי לי לו והיי לו לי
והיי לי לנו לכולנו

נום תפוח נומה עץ
נומה מלך נומה לץ
נומו נהרות וחוף

- Вот четверть курицы б достать...
Нет, нет, спать...

Тревога, злость и гнев ненужный,
И страсть, что днём царили тут,
Прошли, ушли, как путник чуждый...
- Я сплю, пускай себе идут...
Вопросы задавать нет нүжды,
Один напрасный труд.

Из звуков и мелодий дня
У музыкантов под руками
Лишь колыбельная одна
В полночный час осталась с нами.
Она поёт: Оставь меня
И всех нас. Разберёмся сами.

Просит шут: Усни, мой шах!
Смолкни, ветер, в парусах!
Спи, дорога, отдохни!
Спи, вся Персия, усни!
- Но хоть фонарь-то погаси...
Да, да, спи!..

Песня на музыку С.Аргова в исп. М.Каспи
<http://www.youtube.com/watch?v=s0Z3q7i5PJIs/>

Декабрь

Апельсина рыжий бок
И кислотовато-сладкий сок...
В туманной дымке всё плывёт,
А запах моря вдаль зовёт
Идти, бродить, вдыхать душой
Осенний ветер озорной

נמו חצוצרות ותוף
אולי בכל זאת רבע עוף
לא, לא סוף.

כל רוגז וחמות וטורח
ותאוות וחרוק שן
עברו חלפו כעוברי אורח
שיעברו אני ישן
גם שאלות לשאול אין צורך
ואין תועלת אין

רוב נגינות יש וצלילים
אך שיר הערש שידענו
ושנחבא אל הכלים
רק הוא בסוף נשאר אתנו
נשאר ושר הניחו לי
הניחו לנו לכולנו

נומי דרך בא הקץ
נומה מלך בא הלץ
נומו רוח ומפרש
הירדמו תולדות פרס
שייכבו את הפנס
כן, כן, הס.

דְּצֵמְבֵר

ריח ים ורוח סתיו
ומיץ של תפוחי זהב
ומין סגריר מתוק חמוץ
מושך מבית אלי חוץ
ללכת לכת ולנשום

И красновато-голубой
Заката воздух пить струёй.

Заката воздух, запах смол,
Дождя, что только-что прошёл...
Вставай, иди же и смотри,
Как мир прекрасен в час зари.
Вставай, иди же и смотри,
Как мир прекрасен в час зари.

Лик фонарей бледнее снов,
Но сини взоры облаков
И что-то странное извне
Терзает душу в тишине
И так тебе стесняет грудь,
Что сердцу хочется чихнуть.
И так тебе стесняет грудь,
Что сердцу хочется чихнуть.

Заката воздух...

Декабрь, пропахший до корней
Духами яблок и дождей!
Ты силы скрытые готов
Дать жертвам июлей-августов
И – хоть отчасти, - пыль прибавь,
Вернуть весну в мой Тель-Авив.
И – хоть отчасти, - пыль прибавь,
Вернуть весну в мой Тель-Авив.

Заката воздух...

Песня на музыку М.Виленского в исп. Д.Армони и М.Коэн

<http://www.youtube.com/watch?v=mm66BOOAaYc>

אוויר שקיעות כחול אדום.
ללכת לכת ולנשום
אוויר שקיעות כחול אדום.

אוויר שקיעות, ניחוח דק,
הגשם זה עתה נפסק.
עלה ושוט והסתכל
עד מה יפה היא התבל.
עלה ושוט והסתכל
עד מה יפה היא התבל.

הפנסים חיוורי פנים,
כחולות עיני העננים
ומשהו מוזר כזה
לוחץ דומם על החזה,
לוחץ, קורע ודורש.
הלב רוצה להתעטש.
לוחץ, קורע ודורש.
הלב רוצה להתעטש.

...אוויר שקיעות...

דצמבר חודש מקוטר
ריחות תפוח ומטר,
אתה נותן כוחות גנוזים
להרוגי התמוזים,
אתה יודע להשיב
מעט אביב לתל אביב.
אתה יודע להשיב
מעט אביב לתל אביב

...אוויר שקיעות...

Городской вечер

На крышах розовый закат,
Внизу асфальт синееет,
И женщин взгляды говорят
Уныло: вот и вечерееет!

Раскрылись фонарей цветы,
Лучей их аромат прекрасен,
И электрической весны
Пьянящ, печален свет и ясен.

Наивным сиротой рождён,
Возник на миг и исчезает.
На грани дня и ночи он
Наш взор сияньем наполняет.

На грани дня и ночи мы
Сойдём в долину голубую,
Где души дряхлые до тьмы
Могли б лизать траву живую.

Прощай, малышка, будь умней!
Твой смех в такси успел умчаться.
Вся быль и небыль прежних дней
Ещё вернётся, может стать.

Слежу я молча из окна,
Как тени воздух наполняют,
Как грудь прекрасную луна,
Взойдя над домом, обнажает.

Я телом меньше становлюсь,
Но голова – под облаками,
И, если я сейчас пройдусь,

עֶרֶב עִירוֹנִי

שקיעה ורודה בין הגגות
אספלט כחול מלמטה
עיני נשים נוגות, נוגות
אומרות לערב למה באת?

הפנסים פרחי העיר
מלבלבים באור ניחוח
אביב חשמל עצוב בהיר
משיכרוננו אסור לברוח

הוא רק יתום ורק תמים
נולד לרגע ואיננו
בין הלילות והימים
הוא בא לזרוח בעינינו

בין הימים והלילות
לנאות מראה כחולים נלך נא
כל נשמותינו הבלות
שם דשא עשב תלחכנה

נפנוף שלום ילדה פתיה
את חיוכה נשא האוטו
מה שהיה ולא היה
נדמה כמו ישוב להיות עוד

כעת אני מאוד אחד
ומסתכל מאוד בשקט
איך הלבנה חולצת שד
מקיר הבית שמנגד

גופי נקטן ומתנמך
אבל ראשי כל כך גבוה

Бог весть куда ступлю ногами.

Синеет улицы тоннель,
Закат в конце тоннеля тает,
И, кто найдёт за краем цель,
В избытке счастья зарыдает.

На крышах розовый закат,
Внизу асфальт синеет,
И женщин взгляды говорят
Уныло: вот и вечерет!

Песня на музыку Й.Рехтера в исп. Й.Баная
http://www.youtube.com/watch?v=p_6Lbqjm8cE/

Анемоны (Каланиты)

Закат огнём гор осветил вершины.
Закрыв глаза, я вижу всё ясней:
Девчушка с гор спускается в долину,
И пламя анемонов перед ней.

Букет цветов заполнил всю корзинку,
И, к матери своей домой спеша,
Она бежит росистою тропинкой:
- Смотри, родная, что я там нашла!

Ах, анемон, ах, анемон!
То ало красный, то темнее, то светлей...
Ах, анемон, ах, анемон!
Тебя, цветок росистый, в мире нет милей.

В горах закаты вспыхнут и погаснут,

עד שאפילו אם אלך
לא אתבונן לאן אבואה

שקיעה ורודה על סף הרחוב
ורחוב כמנהרה של תכלת
מי שיגיע עד הסוף
ירצה לבכות מרוב תוחלת

שקיעה ורודה בין הגגות
אספלט כחול מלמטה
עיני נשים נוגות, נוגות
אומרות לערב למה באת?

פלניות

הערב בא. שקיעה בהר יוקדת.
אני חולמת ורואות עיני:
הגיא נערה קטנה יורדת
ובאש פלניות לזהט הגיא.

את הפרחים לצרור היא תלקט לה,
ובשבילים המתכספים בטל
אל אמא היא נחפזת וקוראת לה:
הביטי מה הבאתי לך בסל!

פלניות, פלניות, פלניות,
פלניות אדמדמות אדמוניות.
פלניות, פלניות,
פלניות מטללות חנניות.

שקיעות בהר תבערנה ותדענה,

Но анемон всегда пылает красный.
Пусть много бурь промчится над горами,
Но пламя анемонов вечно с нами.

אָבֿל כֿלֿנִיּוֹת תֿמִיד תֿפְּרָחְנָה.
סוּפוֹת לְרֵב תֿהִמְנָה וְתִסְעֶרְנָה,
אֶךְ מִחֵדֶשׁ כֿלֿנִיּוֹת תֿבְּעֶרְנָה.

Ах, анемон, ах, анемон!
Тебя, цветок росистый, в мире нет милей.

כֿלֿנִיּוֹת, כֿלֿנִיּוֹת,
כֿלֿנִיּוֹת אֲדַמְדָּמוֹת אֲדַמְנִיּוֹת.

Прошли года, девчушка повзрослела,
Похорошела и вернулась вновь.
Избранник сердца с ней. Заря зардела,
И вновь повсюду анемонов кровь.

שָׁנִים עוֹבְרוֹת, שׁוֹב הַשִּׁקִּיעָה יוֹקֵדֶת.
הַנֶּעֱרָה גְּדֹלָה, יִפְתָּה בְּלִי דִי.
הִיא אֶל הַגִּיאַ עִם בְּחִיר-לִבָּהּ יוֹרְדֶת
וְשׁוֹב כֿלֿנִיּוֹת פּוֹרְחוֹת בִּגְיָא.

Избранник сердца руки к ней протянет,
И, вся в росе, смеясь, она шепнёт:
- Смотри, что я собрала на поляне!
А он её целует в алый рот.

מוֹשִׁיט אֶלֶיהָ בְּחִיר-לִבָּהּ יָדַיִם
וְהִיא, צוֹחֶקֶת וְטְלוּלָה מִטֵּל,
אֶלֶיוֹ לוֹחֶשֶׁת בֵּין הַנְּשִׁיקוֹתַיִם:
הַבֵּט נָא, מָה אֶסְפְּתִי פֹה בִּסְלִ!

Ах, анемон, ах, анемон!
То ало красный, то темнее, то светлей...
Ах, анемон, ах, анемон!
Тебя, цветок росистый, в мире нет милей.

כֿלֿנִיּוֹת, כֿלֿנִיּוֹת,
כֿלֿנִיּוֹת אֲדַמְדָּמוֹת אֲדַמְנִיּוֹת.
כֿלֿנִיּוֹת, כֿלֿנִיּוֹת,
כֿלֿנִיּוֹת מִטְּלָלוֹת חֲנִנִיּוֹת.

Пусть клятвы молодых недолговечны,
Но анемоны, как закаты, вечны.
И пусть за клятвой следуют измены –
Вовеки анемоны неизменны!

שְׁבוּעוֹת הָאֶהְבָּה, הוּי, תִּשְׁכַּחְנָה,
אָבֿל תֿמִיד כֿלֿנִיּוֹת תֿפְּרָחְנָה.
כִּי הַשְׁבוּעוֹת כָּלוֹת כְּמוֹ עֶשֶׂן הֵן,
אֶךְ הַכֿלֿנִיּוֹת תֿמִיד אוֹתָן הֵן.

Ах, анемон, ах, анемон!
Тебя, цветок росистый, в мире нет милей.

כֿלֿנִיּוֹת, כֿלֿנִיּוֹת,
כֿלֿנִיּוֹת אֲדַמְדָּמוֹת אֲדַמְנִיּוֹת.

Прошли года, и вновь закат пылает.
А девушка, друзья, уже в годах.
Ей внучка анемоны собирает.
Блестит росой тропинка на горах.

שָׁנִים עָבְרוּ. שִׁקִּיעָה בָּהֶר יוֹקֵדֶת.
הַנֶּעֱרָה כְּבֵר סִבְתָּא, יְדִידִי.
הִנֵּה כְּבֵר נִכְדָּתָהּ לִגְיָא יוֹרְדֶת
וְשׁוֹב כֿלֿנִיּוֹת פּוֹרְחוֹת בִּגְיָא.

Когда девчушка крикнет ей, вернувшись:

וּכְשִׁקְוֹרָאת הַנֶּעֱרָה אֶלֶיהָ:

- Смотри, бабуся, что несу я с гор!
Мотив забытый вспомнит, улыбнувшись.
Сквозь смех и слёзы засияет взор.

Ах, анемон, ах, анемон!
То ало красный, то темнее, то светлей...
Ах, анемон, ах, анемон!
Тебя, цветок росистый, в мире нет милей.

Приходят поколенья и уходят,
Но каждое цветок и песнь находит.
Блаженны те, кому сквозь дождь и громы
Хоть раз светило пламя анемона!

Ах, анемон, ах, анемон!
Тебя, цветок росистый, в мире нет милей.

Песня на музыку М.Виленского в исп. Ш.Дамари
<http://www.youtube.com/watch?v=oaL7mllWVG4>

Вечер

Закат, как вывеска, банален.
Синеет улицы провал.
На объявлениях в финале:
"Любовь повсюду правит бал".

Хамсин³, нашкодив, сник за горкой,
Как с давних повелось времён.
Между шестёркой и семёркой⁴
Скользит осёл, ошеломлён.

הביטי סבתא מה הבאתי לך-
מצחק ודמע זוהרות עיניה
והיא זוכרת שיר מזמור נשכח:

כלניות, כלניות,
כלניות אדמדמות אדמוניות.
כלניות, כלניות,
כלניות מטללות חנניות.

כן, הדורות באים חולפים בלי גמר,
אך לכל דור יש כלנית וזמר.
אשרי האיש, אם בין סופות ורעם
פרחה הכלנית לו, לו רק פעם.

כלניות, כלניות,
כלניות אדמדמות אדמוניות.

ערב

הרחוב כחל כמעט מאד.
שקיעה בנלית כמו שילט.
על עמודי המודעות –
"האהבה בכל מושלת".

בזויות חמסין גוסס
לפי גזרת חקי הטבע.
חמור נדהם עובר בנס
בין גלגלי ה-6 ו-7.

³ Хамсин – сухой, жаркий ветер (арабск.)

⁴ Номера маршрутов автобусов

"Вечёрки" мчат, спеша к субботе:
"У нас для вас благая весть!
Дамоклов меч готов к работе.
И меч висит, и шея есть".

Возница вожжи бросил. Кляча
Прядёт ушами, слыша вой:
Там кто-то, меньше Шмидта, начал
Концерт "Шнурки бетонок" свой.

Над ним фонарь льёт свет печальный,
Ему ещё скучать всю ночь.
И иммигрантом нелегальным
Крадётся месяц между туч.

Эх дорога, дальний путь

Два брата вышли утром на дорогу –
Сильны и статны, хороши собой.
И всё то время, что несли их ноги,
Такую песенку несли с собой:

«Эх дорога, дальний путь:
Степь, просторно дышит грудь.
Эх дорога: нет длинней,
Нет законов для камней.
Путь тут как могу узнать я?
Кто из вас ответ мне даст:
Вышли двое на дорогу,
Кто из них в пути предаст?»

Об скалы в кровь изранились в дороге,
По грудь в воде искали брод порой,
Но всё то время, что несли их ноги,
Такую песенку несли с собой:

כַּצְפָּרִי סוּפָה קְרוּבָה
הַמְרִיאוּ עֵתוֹנֵי הָעֶרֶב:
- אֲתָנוּ יֵשׁ בְּשׁוֹרָה טוֹבָה -
עַל הַצְּוָאר מִנַּחַת חֶרֶב!

עֲגֵלוֹן אֶת מוֹשְׁכוֹתָיו הַשְּׂמִיט.
סוּסָה דָלָה זָקָפָה אֲזָנָיִם.
אֶחָד קִטְנָטוֹן, קִטְנָטוֹן מִשְׂמִידָט,
עוֹרָה קוֹנְצֶרְט - "שְׂרוּכֵי נְלִיִּם"...

מֵעַל גִּבּוֹ פָּנָס קָרִיר
עוֹמֵד זָקוּף, בְּלִי מִי-לִי מֵה-לִי...
יָרַח מִתְגַּנֵּב לְעִיר
כְּמוֹ עוֹלָה בְּלִתִּי-לְגָלִי.

דֶּרֶךְ דֶּרֶךְ נְתִיבָה

יָצְאוּ, יָצְאוּ לְדֶרֶךְ בַּחוּרִים,
יָצְאוּ עֲזֵי כְּתָפִים וְחִזָּה,
וּבְעֵת שְׂאֵתֵם, שְׂאֵתֵם אֶת הַרְגְּלִים
נָשְׂאוּ אִתְּם שִׁיר-זֶמֶר שְׂכָזָה:

דֶּרֶךְ, דֶּרֶךְ, נְתִיבָה,
דֶּרֶךְ, דֶּרֶךְ, עֶרְבָה,
מְרַחֲקֵיךְ אֲרָכִים,
לְרַגְבֵיךְ אֵין חֻקִּים.
נַחֲשֵׁי-נָא לִי, הַדֶּרֶךְ,
הַמְרַחֵק, אֵתָהּ הַגֵּד:
שְׁנֵי רַעִים יָצְאוּ לְדֶרֶךְ,
מִי מֵהֶם יָשׁוּב בּוֹגֵד?

עַד דָּם טָפוּסוּ בְּסֻלַּע בַּחוּרִים,
חִצּוּ רַעִים בְּמַיִם עַד חִזָּה,
אֶךְ בְּשֵׂאתֵם, שְׂאֵתֵם אֶת הַרְגְּלִים
נָשְׂאוּ אִתְּם שִׁיר-זֶמֶר שְׂכָזָה:

«Эх дорога, дальний путь:
Степь, просторно дышит грудь.
Эх дорога: скудный хлеб,
Путь боёв и путь судеб.
Как могу судьбу узнать я?
Может, страх ответ мне даст:
Вышли двое на дорогу,
Кто из них в пути предаст?»

דָּרָה, דָּרָה, נְתִיבָה,
דָּרָה, דָּרָה, עֲרֵבָה,
דָּרָה עֲנִי וְעֲרָעֵר,
דָּרָה נְחוּשָׁה וְגָזֵר.
נְחָשִׁי-נָא לִי, הַדָּרָה,
הַמּוֹרָא, אַתָּה הַגָּד:
שְׁנֵי רְעִים יָצְאוּ לַדָּרָה,
מִי מֵהֶם יָשׁוּב בּוֹגֵד?

Устали до смерти они в дороге,
Душил в пустыне их нещадно зной,
Но всё ещё несли обоих ноги,
И песенку они несли с собой:

עֵיפוּ, עֵיפוּ לְמוֹת בְּחוּרִים,
הַכְּתָה צִיָּה עַל רֹאשׁ וְעַל חֵזֶה,
אֶךְ עוֹד נִשְׂאוּ, נִשְׂאוּ אֶת הַרְגְּלִים
וְעוֹד נִשְׂאוּ שִׁיר-זִמְרָה שְׂכָזָה:

«Эх дорога, дальний путь:
Степь, просторно дышит грудь.
Эх дорога: враг порой,
Путь для тех, кто храбр душой.
Будь свидетелем нам строгим!
Сила наша, подтверди:
Лучше встретить смерть в дороге,
Чем предателем дойти».

דָּרָה, דָּרָה, נְתִיבָה,
דָּרָה, דָּרָה, עֲרֵבָה,
דָּרָה יָגַע וְאוֹיֵב,
דָּרָה לְעִזֵּי הַלֵּב.
וְעַדָּה אֶת לִנּוּ, דָּרָה,
וְכוֹחֵנוּ לִנּוּ עַד:
טוֹב הוּא מוֹת הַמֵּת בַּדָּרָה
מִשׁוּבוֹ שֶׁל הַבּוֹגֵד.

Стал жертвой грабежа один в дороге,
Другой над ним склонился головой,
Но снова встал – решительный и строгий,
И песенку свою понёс с собой:

נָפַל שְׂדוּד אֶחָד מִבֵּין הַשְּׂנִים,
שָׁמַט אַחִיו רֹאשׁוֹ עַל הַחֵזָה,
אֶךְ בְּשֵׂאתוֹ שְׁנִית אֶת הַרְגְּלִים,
נִשָּׂא אֹתוֹ שִׁיר-זִמְרָה שְׂכָזָה:

«Эх дорога, дальний путь:
Степь, просторно дышит грудь.
Из камней и скал пути
Брат воззвал ко мне: иди!
Я спросил тебя, дорога,
Ночь, ответьте мне сейчас:
Вышли двое на дорогу,
Кто из них в пути предаст?»

דָּרָה, דָּרָה, נְתִיבָה,
דָּרָה, דָּרָה, עֲרֵבָה,
מִרְגְּבֵיךָ וְסִלְעֵךָ
קוֹל אַחִי צוֹעֵק לִי לָהּ!
לֹא עֲנִית לִי עוֹד, הַדָּרָה,
לֹא עֲנִית, לִיל יוֹקֵד:
שְׁנֵי אַחִים הִלְכוּ בַּדָּרָה,
מִי מֵהֶם יָשׁוּב בּוֹגֵד?

Когда пал второй из них в дороге,
Лежал широкоплеч, красив собой,
Их песню ветер подхватил, чтоб многим
Отдать – и понесут её с собой:

«Эх дорога, дальний путь:
Здесь просторно дышит грудь.
Тут камням не приказать,
Павшим здесь уже не встать.
Знаешь ты, дорога, помнишь,
И я, ветер, буду прав:
Кто в дороге пал, один лишь
Путь закончит не предав».

Песня на музыку Мордехая Заира в исполнении Сары Яари
на сайте <https://www.youtube.com/watch?v=sc3Mb57MATM>

ועת נפל שני מבין השניים,
עת נח רחב-כתפיים וחסה,
נשא רוחות את שיר הבחורים,
נשא רוחות שיר-זמר שכזה:

דֶרֶה, דֶרֶה, נְתִיבָה,
דֶרֶה, דֶרֶה, עֲרֵבָה,
לְרִגְבֵיךָ אֵין חֲקִים,
לְנוֹפְלֶיךָ אֵין מְקִים.
וַיִּדְעַת אֶתְּ, הַדֶּרֶה,
וְאֲנִי, הָרוּחַ, עֵד:
רַק הַמַּת בָּךְ, דֶּרֶה, דֶּרֶה,
לֹא יָשׁוּב מִמֶּךָ בּוֹגֵד.